

NOVO LICE BIBLIJSKE KOMISIJE

C. TOMIĆ

Papa Leon XIII utemeljio je apostolskim pismom *Vigilantiae* 30. 10. 1902. Papinsku biblijsku komisiju (Pontificia Commissio de re biblica). Pio X apostolskim pismom *Scripturae sacrae* (23. 2. 1904) daje joj pravo da može podjeljivati akademske graduse iz biblijskih nauka. Isti sveti otac motu proprio *Praestantiae Scripturae* izjednačuje njene dekrete s dekretima svetih kongregacija. Pavao VI motu proprio *Sedula cura* od 27. 6. 1971. a koji stupa na snagu 8. 7. iste godine daje novo lice Biblijskoj komisiji. Svi članovi Papinske biblijske komisije, bilo kardinali ili konsultori, ovim datumom gube svoje naslove.

Papa Leon XIII utemeljio je Papinsku biblijsku komisiju kao stalnu komisiju koja je uređena kao i ostale kurijalne kongregacije. Predsjednik joj je kardinal. Poslove vodi sekretar. Sastavljena je bila od grupe konsultora među kojima su bili i mnogi kardinali koji dijelom borave u Rimu, dijelom izvan Rima. Motu proprio Pavao VI dao je novo ustrojstvo Papinskoj biblijskoj komisiji. Ona od sada nema svoje kompetencije, ne zove se više Papinska biblijska komisija već samo *Biblijska komisija* i uključena je u Kongregaciju za nauku vjere. Kardinal prefekt Kongregacije za nauku vjere ujedno je predsjednik i Biblijske komisije. Može ovaj izabrati među članovima Biblijske komisije svoga zamjenika kao predsjednika. Ima najviše dvadeset članova koji moraju biti biblijski stručnjaci. Članovi se biraju na temelju konsultiranja biskupskih konferencija i kandidate predsjednik predloži papi koji imenuje članove za pet godina. Mogu biti ponovno izabrani. Članovi se biraju iz različitih škola i nacija. Moraju se isticati znanjem, razboritošću i katoličkim držanjem prema Crkvenom Učiteljstvu. Jednako se i sekretar bira na pet godina. Preporuča se da se kardinal predsjednik posavjetuje po mogućnosti sa članovima Biblijske komisije prije nego listu kandidata za sekretara predloži Svetom Ocu. Članovi su vezani na tajnu prema važećim normama Kongregacije za vjeru (*secretum sancti officii*).

Biblijska komisija se bar jednom godišnje sastaje na godišnji plenarni sastanak. Predsjednik može članovima komisije dati i specijalne zadatke. Mogu ovi uz pristanak predsjednika djelovati i samostalno i konsultirati i nekatoličke stručnjake. Teme i rasprave Biblijske komisije utvrđuje papa odnosno predsjednik. Povod specijalnim raspravama mogu dati Kongregacija za vjeru, biskupske sinode, biskupske konferencije, članovi Biblijske komisije, katoličke univerze i biblijska društva. Radovi se papi podnose i predaju Kongregaciji za nauku vjere.

Pavao VI je svojim motu proprio odredio specijalni zadatak Biblijske komisije. Isti je kao onaj koji je već bio dao Leon XIII. A to je: 1. poticati na studij Svetog pisma i 2. biti na pomoć Učiteljstvu Crkve u tumačenju Svetog pisma. Prema tome Biblijska komisija priprema i razrađuje razne dekrete i instrukcije koje se odnose na Sveto pismo ali njih izdaje Kongre-

gacija za vjeru kao dekrete Biblijske komisije uz odobrenje pape. I Kongregacija za vjeru može izdavati instrukcije i dekrete biblijske tematike ali tada bez izričitog spomena Biblijske komisije.

Kongregacija za nauku vjere ima tako sada četiri sekcije: sekciju za rastavu braka, za dispensu celibata, kriminalnu sekciju i doktrinalnu, te dvije komisije: Biblijsku komisiju i Teološku komisiju. Ove dvije komisije Biblijska i Teološka su integrirane u Kongregaciju za nauku vjere nemaju svojih financijskih sredstava i svojih prostorija, ipak nemaju udjela u donošenju odluka Kongregacije.

Biblijska komisija se ipak razlikuje od Teološke komisije: Teološka komisija ima samo tehničkog sekretara, članovi mogu biti teolozi i bibličari, nema pravo dodjeljivanja gradusa. Biblijska komisija ima stalnog sekretara koji je puni član svoje komisije i konsultor Kongregacije za nauku vjere, te ima svoj stalni boravak u Rimu; članovi komisije su samo bibličari; može i dalje podjeljivati akademske graduse što je neobično za jednu kurialnu instituciju da uključuje i akademsku instituciju.

Razlozi za ovu promjenu Biblijske komisije su u prvom redu povijesnog karaktera. Nad Papinskom biblijskom komisijom lebdi već decenijama neko nepovjerenje, gotovo prezir. Vide u njoj neku zapreku razvoju biblijskih nauka. Neki su je promatrali kao instituciju kojoj je zadatak »lov na vještice«. Sada sav arhiv i materijal Papinske biblijske komisije prelazi u posjed Kongregacije za nauku vjere. No važniji su bili teološki i ekleziološki razlozi koji su *Pavla VI* potakli da izmjeni strukturu Biblijske komisije. Biblija je izrasla iz Crkve i tu je njeno mjesto. Nova odredba ide za tim da potiče progres zdravog studija Biblije i oslobodi tumačenje Svetog pisma od samovoljnih tumača. Biblija nije povjerena privatnim učiteljima nego Crkvi. Ujedno da se rad teologa i bibličara bolje uskladi i koordinira sa Svetom stolicom. K tome članovi Biblijske komisije nisu samo časnici, već marljivi radnici na biblijskom području što je u duhu Koncila koji traži da se u svim naslovima gleda najprije služenje a ne čast.

Pavao VI je 14. 3. 1974. primio u svečanu audijenciju članove Biblijske komisije okupljene na plenarnom zasjedanju u Rimu. Predvodio ih je predsjednik Biblijske komisije i prefekt Kongregacije za nauku vjere kard. *Dr. Franjo Šeper*. Nakon pozdravne riječi predsjednika sveti je Otac u duljem govoru nanovo ponovio smjernice Biblijske komisije iz svog motu proprio. Naglasio je da treba sačuvati zadatak koji je već postavio Leon XIII i potakao na zdravu suradnju s teologijom, moralkom, pastoralom, ekumenizmom. Podsjeća članove kako moraju biti znanstvenici kompetentni u svojoj struci a opet vjerni Crkvi i Učiteljstvu. Naglašuje kako je Sveto pismo, posebno Novi zavjet, »izraslo iz zajednice Božjeg naroda, Crkve sabrane oko apostola«. Ovi formirani u školi Isusa, postali su svjedoci uskrnuća, predali su djela i pouku i protumačili spasiteljsko značenje događaja kojih su svjedoci. Zadnja vremena, naglašuje *Pavao VI*, produbila su odnose koji nerazdruživo vezuju Crkvu i Pismo. »Ova bitna povezanost Svetog pisma i Crkve, ili bolje Svetog pisma *in medio Ecclesiae*« daje egzegzetima i članovima Biblijske komisije važnu ulogu u službi riječi. Napominje značajnu ulogu P. Lagrangea u raskrinkavanju zabluda liberalne egzegeze, posebno znanstveni oportunitizam, unilateralnost i negaciju nadnaravnosti.

Sveti Otac podsjeća da nije bitna razlika teksta već »predati Božjem narodu poruku objave, iznijeti značenje Božje riječi u sebi i današnjem narodu omogućili pristup Božjoj riječi...«

Biblijska komisija u novom liku ima tako svoj važni značaj i svoje veliko poslanje za Crkvu Božju i za sveukupno čovječanstvo. Njezin zadatak ostaje i dalje efikasni napredak biblijskih studija i tumačenje Svetog pisma tako da se tu nađu rješenja problemima današnjeg čovjeka.